

BRACTWO GWARKÓW
ZWIĄZKU GÓRNOŚLĄSKIEGO
ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice
Tel. 519 318 856

e-mail gwarek@gwarkowie.pl www.gwarkowie.pl
NIP 6342792970 KRS 00003940502 REGON 242636992
Konto bankowe 88 8437 0002 0010 0156 1759 0001

SPRAWOZDANIE

z działalności Zarządu Bractwa Gwarków
Związku Górnośląskiego
za okres od 01.01 – 31.12.2017 r.

Katowice, marzec 2018 r.

SPIS TREŚCI

I. WŁADZE BRACTWA

1. Skład Zarządu Bractwa
2. Skład komisji Rewizyjnej

II. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA BRACTWA

Kierunki działania Bractwa

III. DZIAŁALNOŚĆ BRACTWA W 2017 ROKU

I. WŁADZE BRACTWA

1. Zarząd Bractwa

W 2017 roku Zarząd Bractwa Gwarków pracował w składzie:

Jerzy Mańka	- Prezesa Zarządu
Zygmunt Pawłowski	- Wiceprezes Zarządu
Tadeusz Pogonowski	- Członek Zarządu
Aleksander Zembok	- Członek Zarządu

2. Komisja Rewizyjna

Skład Komisji Rewizyjnej w 2017 roku nie uległ zmianie.

W 2017 roku Komisja Rewizyjna działała w następującym składzie:

Bronisław Barchański	- Przewodniczący komisji
Henryk Brol	- Członek komisji
Piotr Caputa	- Członek komisji

II. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA BRACTWA

Kierunki działania Bractwa

Zarząd Bractwa Gwarków określił kierunki działania, które Bractwo Gwarków będzie realizowało w kolejnych latach swojej działalności.

Zarząd Bractwa uważa, że przedstawiony program jest programem otwartym i zaprasza członków Bractwa do składania własnych propozycji.

Za najważniejsze Zarząd uznał następujące kierunki działania:

- dążenie do wypracowania przez Bractwa Gwarków pozycji niezależnej i silnej organizacji doradczej i opiniotwórczej zajmującej się tematyką górnictwa i energetyki,
- doradztwo w zakresie aktywizacji terenów przemysłowych (głównie po przemyśle wydobywczym),
- aktywny udział w ochronie dziedzictwa przemysłowego Górnego Śląska (w tym szczególnie obiektów będących pozostałością zlikwidowanych zakładów górniczych),
- współpraca z władzami samorządowymi,
- organizacja konferencji naukowych,
- wydawanie tomików Pocztu Gwarków Śląskich,
- współpraca z mediami,
- poszerzanie kręgu członków Bractwa,
- bieżąca aktualizacja strony internetowej,
- pozyskiwanie sponsorów dla działalności Bractwa,
- poprawa ściągalności składek,
- organizacja spotkań członkowskich.

III DZIAŁALNOŚĆ BRACTWA GWARKÓW W 2017 ROKU

1. W dniu 13.01.2017 r. - Zarząd Bractwa Gwarków został zaproszony do udziału w tradycyjnym spotkaniu gwarków kopalni Wujek tzw. Karczmie Piwnej. W Karczmie Piwnej wzięli udział również przedstawiciele władz Samorządowych i władz Spółki.
2. W dniu 16.02.2017 r. Członkowie Bractwa Gwarków złożyli wizytę w nieczynnej już kopalni Anna należącej do Spółki Restrukturyzacji Kopalń. Wykonana została dokumentacja fotograficzna pomieszczeń i urządzeń
3. W dniu 23 marca 2017 r. w Katedrze na Wawelu w Kaplicy z relikwiami św. Jana Pawła II została odprawiona Msza św. W intencji ocalenia przed likwidacją Kopalni Węgla Kamiennego „Krupiński”. W mszy uczestniczył Zarząd Bractwa Gwarków wraz z Ks. Kanonikiem Pawłem Buchtą.
4. 20 kwietnia 2017r. w Parku Tradycji w Siemianowicach Śląskich odbyła się promocja wydanej z inicjatywy Bractwa Gwarków książki Poczta Gwarków Śląskich „Gwarek Jan Mitrega”. Jest to już dziewiąty tomik z serii Poczta Gwarków Śląskich.
5. W dniu 15.05.2017 r. odbył się wspólny wyjazd przedstawicieli Bractwa Gwarków i grupy fotograficznej Karbon na KWK Budryk w celu wykonania dokumentacji fotograficznej.
6. W dniu 27 lipca 2017r Zarząd Bractwa Gwarków gościł z wizytą w Muzeum Pana Szendery w Suszcu. Pan Szendera jest członkiem Związku Górnośląskiego.

7. W miesiącu sierpniu zorganizowano kilka wyjazdów członków Bractwa Gwarków na tzw. Szlak Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego. Zwiedzano wiele zabytkowych obiektów sakralnych znajdujących się na tym szlaku.
8. W miesiącu sierpniu odbywały się w Katowicach tradycyjne Targi Górnicze. Bractwo Gwarków jak co roku wzięło udział w Targach.
9. W dniu 4.09.2017r. w Bractwie Gwarków odbyła się dyskusja, która miała na celu odpowiedź, czy aktualnie zachodzi potrzeba budowy nowych kopalń.

10. W dniu 10.09.2017 r. członkowie Bractwa Gwarków wzięli udział w tradycyjnym pochodzie Gwarków w Tarnowskich Górach, który w tym roku odbył się pod hasłem Wpis Tarnogórskich Podziemi na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

11. W dniu 14.09.2017r. odbyło się spotkanie Rady Programowej poświęcone "Aktualnej sytuacji w polskim górnictwie i możliwym działaniom Bractwa"

12. W dniu 25.10.2017 r. Bractwo Gwarków wzięło udział na Konferencji w SITG oddziału w Rybniku.

13. W dniu 8.12.2017r. Bractwo Gwarków ZG zostało odznaczone Dyplomem oraz Złotą Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego. Uroczystość odbyła się w siedzibie Muzeum Śląskiego.

14. 5.12.2017r. w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze odbyła się uroczysta Msza Barbórkowa wraz z poświęceniem tablicy upamiętniającej tragiczną katastrofę w kopalni GUIDO w dniu 5 października 1887r., którą odprawił Ks. Bp Jan Kopiec Biskup Gliwicki

Poczet Gwarków Śląskich

W 2009 roku podjęta została przez Bractwo Gwarków inicjatywa opracowania i wydawania cyklu wydawniczego pod tytułem „Poczet Gwarków Śląskich”, który ma być przypomnieniem historii powstania i rozwoju górnictwa na terenie Górnego Śląska, a także przedstawieniem sylwetek i osobowości ludzi, którzy na trwale wpisali się w historię górnictwa na obszarze Górnego Śląska. Dotychczas wydano 9 tomów tego cyklu. Ostatnim wydanym tomem tego cyklu była książka pod tytułem „Gwarek Jan Mitrega” wydana z okazji setnej rocznicy urodzin Jana Mitregi.

Digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego

Bractwo Gwarków aktywnie uczestniczy w digitalizacji zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym zbiorów i dokumentów górniczych.

Przygodę z digitalizacją rozpoczęliśmy w 2007 roku, gdy zostaliśmy Członkiem Śląskiej Biblioteki Cyfrowej (ŚBC). W grudniu 2014 r. członek Bractwa Gwarków Mirosław Skibski został wybrany na już drugą kadencję do składu Zespołu Koordynacyjnego ŚBC. Obecnie posiadamy własną pracownię digitalizacji wyposażoną w skaner fotograficzny (pozwalający na skanowanie ze szczególną

ostrożnością pozycji bardzo starych, trudno otwierających się czy bardzo zwartych) oraz szybki skaner płaski.

Nasze publikacje w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej można podzielić na 3 główne kategorie: **A. Czasopisma** - prasa regionalna - 112 wydawnictw, **B. Książki, albumy** (i nie tylko) - 149 (mamy nadzieję) wartościowe i ciekawe pozycje, **C. Orkiestry** - aktualnie dwie ale będą kolejne.

Spośród 62 instytucji tworzących zasoby ŚBC, poza samą Biblioteką Śląską - Bractwo Gwarków opublikowało najwięcej pozycji – ponad 20 190 tys.

Krąg Barbar Śląskich

W dniu 1 marca 2013 r. z inicjatywy pani Dyrektor Teatru Śląskiego Krystyny Szaraniec i pani Barbary Surmanowej odbyło się zebranie założycielskie Kręgu Barbar Śląskich. W spotkaniu założycielskim wzięło udział 10 Pań Barbar. Wzorcem Kręgu Barbar Śląskich jest Stowarzyszenie Krystyn, które działa w Polsce od kilkunastu lat. Krąg Barbar Śląskich korzysta z pomieszczeń Bractwa Gwarków organizując swoje spotkania jak również korzysta ze strony internetowej Bractwa Gwarków. Krąg Barbar Śląskich organizuje wiele imprez i spotkań swoich jak również wspólnie z Bractwem Gwarków.

Spotkania Barbórkowe

Członkowie Bractwa Gwarków, jak co roku, brali udział w wielu spotkaniach Barbórkowych i Barbórkowo-świętecznych organizowanych przez firmy górnicze i okołogórnicze. Członkowie Bractwa Gwarków uczestniczyli również w karczmach piwnych organizowanych przez kopalnie i firmy współpracujące z górnictwem.

Z okazji Święta Górnika członkowie Bractwa Gwarków brali udział w wielu spotkaniach w przedszkolach śląskich, a także w szkołach w tym również w szkole specjalnej.

Strona internetowa Bractwa Gwarków www.gwarkowie.pl

Na stronie tej zamieszczane wszystkie informacje dotyczące działalności Bractwa Gwarków, a także wybrane artykuły oraz informacje dotyczące branży górniczej. Ponadto na naszej stronie, w zakładce „galeria zdjęć”, zamieszczone są zdjęcia ze wszystkich imprez w których brali udział członkowie Bractwa Gwarków. Dotychczas naszą stronę internetową odwiedziło ponad 2 518 419 internautów.

Bractwo Gwarków, tak jak dotychczas wspierać będzie inicjatywy mające na celu:

- promocję tradycji i zwyczajów górniczych poprzez inicjowanie i wspieranie wszelkich inicjatyw, których celem jest ocalenie od zapomnienia tradycji, rodzinnych, zawodowych i kulturowych Górnego Śląska,
- obronę interesów polskiego górnictwa, w tym przeciwstawianie się opiniom krzywdzącym polskie górnictwo i szkalujących ludzi z nim związanych,

- troskę o zabytki techniki górniczej,
- reprezentowanie braci górniczej i interesów branży we władzach samorządowych wszelkich szczebli.

A ponadto:

- aktywny udział w ochronie dziedzictwa przemysłowego Górnego Śląska (w tym szczególnie obiektów będących pozostałością zlikwidowanych zakładów górniczych),
- nawiązanie współpracy z władzami samorządowymi,
- organizacja konferencji naukowych,
- wydawanie kolejnych tomików Poczty Gwarków Śląskich,
- współpraca z mediami,

Bardzo niepokojącym zjawiskiem i to już od kilku lat w Bractwie jest sprawa opłacania składek członkowskich.

Zarząd Bractwa Gwarków apeluje do wszystkich członków o regularne płaćenie składek członkowskich.

Brakujące należności z tytułu niezapłaconych składek to prócz znacznego szczuplenia wpływów, prowadzi z konieczności do istotnego ograniczenia planowanych przez Bractwo przedsięwzięć.